

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๗๒๘/ว 35868

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กท ๑๐๒๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ภาษีเงินได้ ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ กรณีการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการ
ขนส่งมวลชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๑๕๒๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมสรรพากร ด่วนมาก ที่ กค ๐๘๑๑/๖๓๕๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้ส่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการดำเนินการทางทะเบียน
ในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน
พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๓ พร้อมเอกสารตัวอย่างการจดทะเบียนตามระเบียบกรมที่ดินดังกล่าว มาเพื่อ
โปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือปฏิบัติ นั้น

โดยที่การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีปัญหาในทางปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับภาระภาษี
กรมที่ดินจึงได้ส่งเรื่องหารือกรมสรรพากร และบัดนี้ กรมสรรพากรได้แจ้งผลการพิจารณาข้อหารือมาให้ทราบ
ตามหนังสือกรมสรรพากร ด่วนมาก ที่ กค ๐๘๑๑/๖๓๕๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงขอส่งหนังสือ
กรมสรรพากรฉบับดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือปฏิบัติต่อไป

เวียนทกน่ายทราบ

Handwritten signature

23 พ.ย. 2543

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันชัย ตัณฑ์สกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

โทร. ๒๒๒๖๑๕๖

โทรสาร ๒๒๑๓๘๗๓

Handwritten signature

Handwritten signature

ด่วนมาก

ที่ กค 0811/๖๗๕๒

กรมสรรพากร

90 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กท.10400

14 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง ภาษีเงินได้ ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ กรณีการจัดหาอสังหาริมทรัพย์
เพื่อกิจการขนส่งมวลชน

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือที่ มท 0728/32456 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินหารือเกี่ยวกับภาระภาษีจากการดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. 2540 ดังนี้

1. กรณีหน่วยงานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มีความจำเป็นต้อง
ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการขนส่งมวลชน ดำเนินการ
ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยถือว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน
ในบริเวณที่จะดำเนินการตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นพระราชกฤษฎีกา
กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดย
หน่วยงานของรัฐจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดิน หรือผู้ครอบครองที่ดิน

2. กรณีหน่วยงานดังกล่าวมีความจำเป็นต้องเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อ
ประโยชน์ในการดำเนินการขนส่งมวลชนโดยไม่จำเป็นต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ถ้า
มิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นให้หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการแต่งตั้ง
ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ทำความตกลงกับ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย
เพื่อทำสัญญากำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ถ้าตกลงกันได้ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
ประมวลกฎหมายที่ดินดำเนินการจดทะเบียน กำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ในหนังสือแสดง
สิทธิในที่ดิน แต่ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ตราพระราชบัญญัติกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์
เพื่อกิจการขนส่งมวลชนขึ้น โดยให้ที่ดินตกอยู่ภายใต้ภาระในอสังหาริมทรัพย์ นับแต่วันที่พระราช-
บัญญัติกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชนใช้บังคับ และให้แจ้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเป็นหลักฐาน
โดยหน่วยงานของรัฐจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่ เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดิน

/ กรมที่ดิน ...

กรมที่ดิน จึงขอทราบภาวะภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ดังนี้

1. กรณีหน่วยงานใดของรัฐ มีความจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน ในทางปฏิบัติต้องมีการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียน เจ้าพนักงานที่ดินมีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ขณะที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือไม่ และจากทุนทรัพย์ใด

2. กรณีหน่วยงานใดของรัฐ มีความจำเป็นต้องใช้อสังหาริมทรัพย์ เพื่อกิจการขนส่งมวลชน โดยไม่จำเป็นต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ทั้งกรณีที่ตกลงกันได้ หรือกรณีที่ตกลงกันไม่ได้และได้ตราพระราชบัญญัติฯ ในทางปฏิบัติต้องมีการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ เจ้าพนักงานที่ดินมีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ขณะที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือไม่ และจากทุนทรัพย์ใด นั้น

กรมสรรพากรขอเรียนดังนี้

1. กรณีผู้ถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นบุคคลธรรมดา

(1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ค่าทดแทนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ เฉพาะที่ดินที่ต้องเวนคืน และอสังหาริมทรัพย์อื่นบนที่ดินที่ต้องเวนคืนเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร แต่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 42(17) แห่งประมวลรัษฎากร และข้อ 2(29) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509)ฯ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงไม่มีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และนำส่ง ตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าทดแทนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เนื่องจากไม่เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไรตามมาตรา 3(6) แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไร (ฉบับที่ 244) พ.ศ. 2534 สำหรับการโอนก่อนวันที่ 1 มกราคม 2542 หรือตามมาตรา 4(6) แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541 สำหรับการโอนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงไม่มีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อกรมสรรพากรตามมาตรา 91/10 วรรคหก แห่งประมวลรัษฎากร

(3) อากรแสตมป์ หลักฐานการรับเงินค่าทดแทนจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เข้าลักษณะเป็นใบรับสำหรับการโอนอสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ตามลักษณะตราสาร

28.(ข) ใบรับ แห่งบัญญัติตราอากรแสตมป์ แต่ได้รับยกเว้นค่าอากรแสตมป์ ตามมาตรา 11 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 เพราะเป็น ใบรับจากการตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องเวนคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบ ด้วยกฎหมาย

2. กรณีผู้ถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นนิติบุคคล

(1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีรัฐบาล องค์การของรัฐบาลฯ จ่ายเงินค่า ทดแทนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่นิติบุคคล รัฐบาล องค์การ ของรัฐบาลฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่งในอัตราร้อยละ 1 ของจำนวนเงิน ค่าทดแทนที่จ่าย ตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร เท่านั้น ไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษี เงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่ง ในอัตราร้อยละ 1 ในขณะที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามมาตรา 69 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าทดแทนที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เนื่องจากเข้าลักษณะ เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ ที่ผู้ขาย ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามมาตรา 77/1 แห่งประมวลรัษฎากร มีไว้ใน การประกอบกิจการ ตามมาตรา 3(5) แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้า หรือ หากำไร (ฉบับที่ 244) พ.ศ. 2534 สำหรับการโอนก่อนวันที่ 1 มกราคม 2542 หรือตาม มาตรา 4(5) แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541 สำหรับการโอนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงมีหน้าที่ ต้องเรียกเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อกรมสรรพากรในขณะที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ในอัตราร้อยละ 3.3 ของจำนวนเงินค่าทดแทนตามมาตรา 91/6(3) และมาตรา 91/10 วรรคหก แห่งประมวลรัษฎากร

(3) อากรแสตมป์ หลักฐานการรับเงินค่าทดแทนจากการเวนคืนอสังหา- ริมทรัพย์ เข้าลักษณะเป็นใบรับสำหรับการโอนอสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมายต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ตามลักษณะตราสาร 28.(ข) ใบรับ แห่งบัญญัติตราอากรแสตมป์ แต่ได้รับยกเว้นค่าอากรแสตมป์ ตามมาตรา 11 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 เพราะเป็นการตกลงซื้อ ขายอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องเวนคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็น ใบรับสำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

3. กรณีบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกอยู่ ภายใต้อาการจ่ายยอม

(1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ไม่เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ ตามคำนิยาม "ขาย" ในมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร แต่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อรัฐบาล องค์การของรัฐบาลฯ จ่ายเงินได้พึงประเมินดังกล่าว จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่ง ในอัตราร้อยละ 1 ของค่าตอบแทนที่ได้รับตามมาตรา 50(4) แห่งประมวลรัษฎากร พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงไม่มีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายและนำส่ง เมื่อมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เนื่องจากไม่เข้าลักษณะการขายอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 50(5) แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ไม่เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ ตามคำนิยาม "ขาย" ในมาตรา 91/1(4) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีบุคคลธรรมดาจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่หน่วยงานของรัฐบาล องค์การของรัฐบาลฯ โดยได้รับค่าตอบแทนตามข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

(3) อากรแสตมป์ หลักฐานการรับเงินค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ เข้าลักษณะเป็นใบรับสำหรับการก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมายต้องชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์บริบูรณ์ตามลักษณะตราสาร 28.(ข) ใบรับแห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ และตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 21)ฯ ลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2525

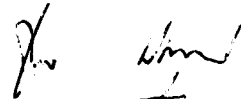
4. กรณีนิติบุคคลเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกอยู่ภายใต้ภาระจำยอม

(1) ภาษีเงินได้นิติบุคคล ค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ไม่เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ ตามคำนิยาม "ขาย" ในมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร แต่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อรัฐบาล องค์การของรัฐบาลฯ จ่ายเงินได้พึงประเมินดังกล่าว จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่ง ในอัตราร้อยละ 1 ของค่าตอบแทนที่ได้รับตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงไม่มีหน้าที่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายและนำส่ง เมื่อมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เนื่องจากไม่เข้าลักษณะการขายอสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

(2) ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ไม่เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ ตามคำนิยาม "ขาย" ในมาตรา 91/1(4) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีนิติบุคคลจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่หน่วยงานของรัฐบาล องค์กรการของรัฐบาลฯ โดยได้รับค่าตอบแทน ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

(3) อากรแสตมป์ หลักฐานการรับเงินค่าตอบแทนจากการจดทะเบียนกำหนดภาระในอสังหาริมทรัพย์ เข้าลักษณะเป็นใบรับสำหรับการก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ต้องชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์บริบูรณ์ตามลักษณะตราสาร 28.(ข) ใบรับแห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ และตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 21)ฯ ลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2525

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญยุทธ ปทุมารักษ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมสรรพากร

สำนักกฎหมาย

กลุ่มกฎหมาย 5

โทร. 272-8287-8